

Danas za selo Zlakusu zna cela Srbija, ali i region. Jedan od „krivaca“ današnjeg prosperiteta sela je akademski slikar-keramičar Sofija Bunardžić, koja je 1995. godine započela projekat "Zlakusa" sa ciljem da pomoću umetnosti sačuva stari zanat. Ona je i idejni tvorac i organizator Međunarodne kolonije umetničke keramike Zlakusa, koja je 2015. godine imala dvadeseto, jubilarno izdanje.

Drugi „krivac“ je svakako gospodin Saša Drndarević, koji se posle višegodišnjeg života i rada u Beogradu 2007. godine vratio sa suprugom Gordanom i dvoje dece, Dušanom i Emilijom, u Zlakusu na svoju dedovinu, i osmislio „Terzića avliju“, jedno od turistički najatraktivnijih mikro destinacija koja svojom originalnošću i autentičnošću oduševljava posetioce, kako domaće tako i strane. Ovaj muzej na otvorenom i zatvorenom, obuhvata objekte s početka XX veka, i u njemu je pohranjena prošlost ovog kraja.

Kolekcionar, ili kako više voli da kaže, sakupljač starina, gospodin Saša Drndarević je mnoštvom materijalnih istorijskih dokumenata, predmeta, oruđa, nameštajem, kompletnim ambijentom, uspeo da ispriča i sačuva prošlost ovog kraja. Tu je pre svega škola koja je na imanju pradede Gvozdena Terzića, radila za vreme Drugog svetskog rata, sa skamijama, učilima, originalnim dnevnikom, ruskim bukvarom, a zahvaljujući Saši Drndareviću sačuvana u izvornom obliku.

U „Avliji“ se nalaze svedočanstva nekadašnjeg života: vajat - kuća za mladence, radionica, mlekar... U Beloj kući nalazi se Muzej. Deo stalne postavke čini etno soba i soba sa vitrinama u kojima se čuva ordenje, stare fotografije, dnevnici Solunaca, neke od prvih razglednica zlatiborskog kraja, stari predmeti koji su nekada korišćeni u domaćinstvu, petrolejske lampe... Tu su i stare nošnje, antikvitete knjige, časopisi, vretena...

Tzv. Narandžasta kuća je kuća u kojoj su se primali i posluživali gosti za slavu i slične prilike. Pred početak i za sve vreme Drugog svetskog rata u kući je bila škola, u kojoj je kao učitelj radio narodni heroj Petar Radovanović, po kome nosi ime Dom učenika i nezbrinute dece u Užicu. Danas je škola izmeštena u zasebnu kuću, a u ovoj se može videti učiteljeva soba i uslovi u kojima je živeo.

Vredan deo ovog svojevrsnog muzeja kulturnog nasleđa Zlatiborskog okruga, je zgrada u kojoj se čuvaju nošnje užičkog kraja, ali i iz cele Srbije. Narodne nošnje koje se ovde mogu videti, nalaze se i u katalozima: Katalogu narodnih nošnji užičkog kraja i Katalogu narodnih nošnji drugih krajeva Srbije, sa tradicionalnim nakitom, ali i onim koji je nastao po uzoru na njega, čiji je autor Saša Drndarević.

Ovaj domaćin je i jedan od osnivača Etno udruženja „Zavičaj“, u okviru kojeg osim folklornih ansambala deluju i dečji narodni orkestar i vokalni solisti, kao i sektor za ruralni turizam, sektor

za stare zanate u okviru kojeg se osim grnčarije izrađuje narodna nošnja...

Neposredno uz staru školu, nalazi se bina na kojoj se održavaju koncerti, animiraju turisti i upoznaju se sa srpskom pesmom i igrom. Terzića avlija i Etno udruženje „Zavičaj“ su domaćini i organizatori manifestacije: Sabor izvornog stvaralaštva “Zlakusa u pesmi i igri” i suorganizatori Kulturno-umetničke manifestacije “Jesen u Zlakusi”.

U početku zamišljena kao muzej, Terzića avlija danas nudi i usluge smeštaja, ali oni koji znaju, u nju svraćaju pre svega na zdravu, domaću hranu. Iako se na meniju nalaze brojna jela, nikako se ne smeju propustiti srpski specijaliteti servirani u zlakuskoj grnčariji, u specifičnom ambijentu, koji umnogome doprinosi savršenom užitku, posebnom doživljaju ukusa i mirisa tradicije koje se rado sećamo i često dičimo.

Terzića avlija je lepa u sva godišnja doba. Leti je sva u cveću, zimi se pretvara u snežnu bajku. Leti su gostima dostupni mnogobrojni prostori, separei, sa „pogledom“ ili ušuškani, već kako ko voli. Zimi, u krčmi-brvnari greje stara okrugla gusana (tučana) peć, sve miriše na drvo, prirodu, na vreme „kao nekad“.

Terzića avlija je dirljiv susret sa istorijom, sa sadašnjošću krcatom događajima, i sa budućnošću koja obećava. A iza svega toga stoji ime jednog vizionara, čoveka koji je uspeo da pomiri prošlost sa sadašnjim trenutkom, starinu sa savremenim tredovima, da Zlakusu upiše na turističku listu mesta koja se moraju posetiti, viteški čuvajući tradicionalne vrednosti kao najveće vrline. I ne samo on. Cela njegova porodica jedinstven je deo plemenitog sna njihovog oca, dede, pradede, koji se ostvario, na zadovoljstvo svih onih koji ih pohode.

[Više fotografija možete da pogledate o v d e.](#)